

— ING. PAVEL ROUBAL —

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

1. STUPEŇ ZŠ

V SOULADU S RVP INFORMATIKA 2021

— OPOCITACICH.CZ —

Výukové lekce k tomuto pracovnímu sešitu najdete na webu:
www.opocitacich.cz po klepnutí na tlačítko:

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://opocitacich.cz>. The page title is "DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE." and the main navigation includes "Home", "Pracovní sešit", "Objednat", and "FAQ". Below the navigation, there are buttons for "1. stupeň ZŠ" and "6.-7. třída ZŠ". A "Stáhnout" button is visible in the top left of the content area. The main content area displays a list of educational materials for 1st grade, including:

- 00 1. stupeň Digitální techn... (17. 8. 2021)
- 01 Hardware a software 1. ... (12. 4. 2021)
- 02 Práce s programy a s do... (12. 4. 2021)
- 03 Počítačové sítě a Interne... (13. 8. 2021)
- 04 Cloud a sdílení dat 1. st... (13. 8. 2021)
- 05 Bezpečnost IT 1. stupeň ... (13. 8. 2021)

An orange text box on the right side of the screenshot contains the text: "Výukové prezentace si můžete stáhnout a upravit (rozdělit) podle svých potřeb."

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Výukový materiál pro první stupeň základních škol

Autor: Ing. Pavel Roubal

Grafická úprava a obálka: Roman Lelek

Copyright: © Ing. Pavel Roubal, Bratřice 67, 395 01 Pacov

Všechna práva vyhrazena. Šíření (reprodukce obsahu) nebo jeho částí je bez platné licence nebo písemného souhlasu autora zakázáno.

— ING. PAVEL ROUBAL —

D I G I T Á L N Í T E C H N O L O G I E

JMÉNO

ŠKOLA

TŘÍDA

ŠKOLNÍ ROK

1 . S T U P E Ň Z Š

— OPOCITACICH.CZ —

1 Poznáš chytrá zařízení na obrázku?

B

C

E

Uveď další chytrá zařízení, která znáš:

.....

2 V každém chytrém zařízení

je zabudován malý

A

.....

3 Na chytrých zařízeních mohou běžet

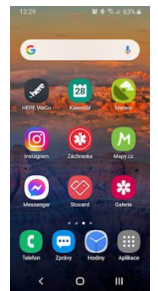
A

neboli

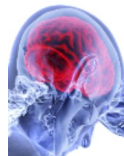
B

C

Uveď příklady programů, které znáš:

4 Člověk má svoji

A

a v ní mozek – nástroj na

B

.....

5 Počítačová zařízení mají technické díly:

A

B

a dále programy, pokyny pro práci zařízení:

.....

6 Zapnutý počítač oživuje základní program, jeho

A

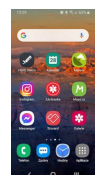
.....

7 Proč se různá počítačová zařízení chovají a ovládají různě?

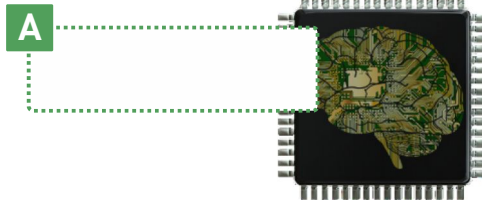
A

.....

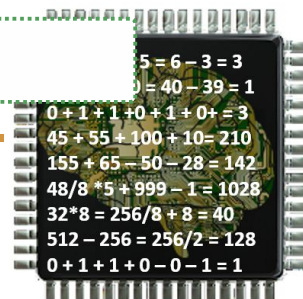

1 „Mozkem“ počítače je jeho nejdůležitější díl, jmenuje se:

Označuje se také jako:

2 Co to znamená, že procesor vykonává operace, co přesně dělá?

3 Počítač se označuje slovem počítač **správně** **nesprávně**

Proč?

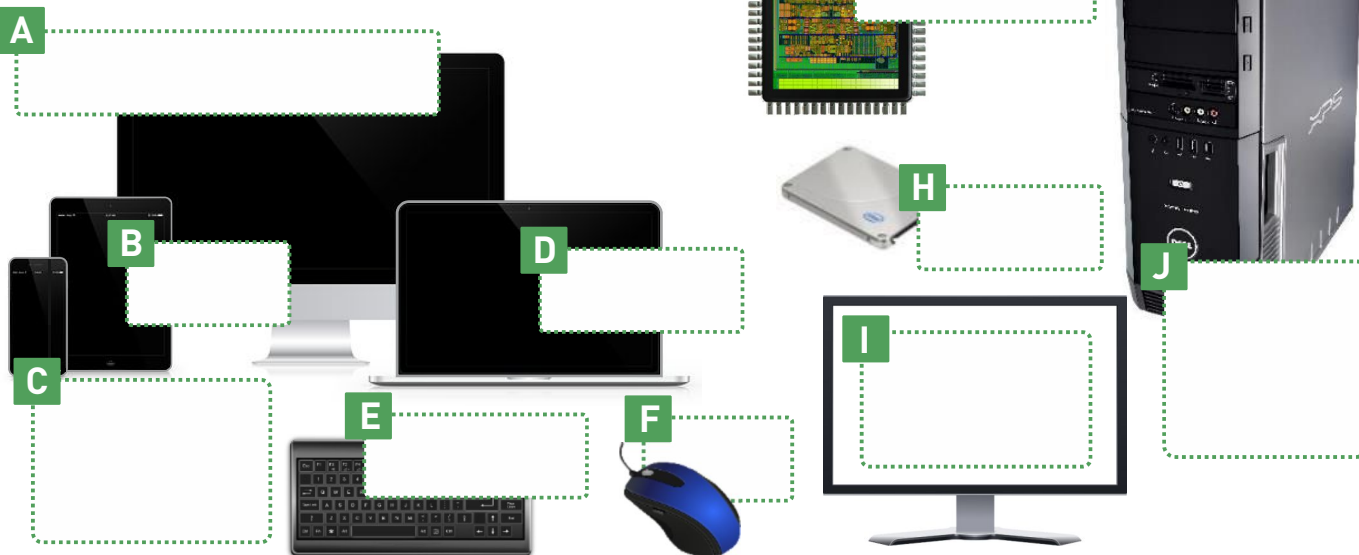
A

4 Vše v počítači je zakódováno pomocí **A** anglicky: **B**

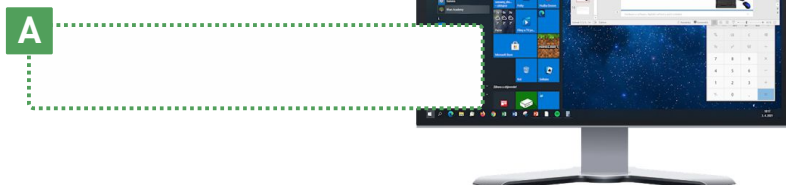
Počítače se proto označují jako takzvaná **C**

5 Dokážeš pojmenovat hardware na obrázcích?

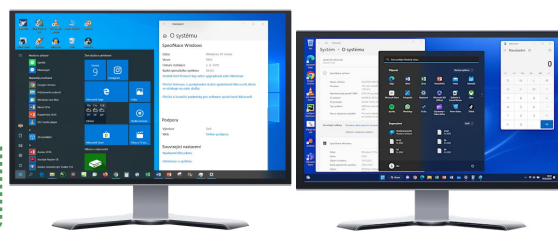

6 Základní software, který oživuje hardware a umožňuje nám s počítačem pracovat, se jmenuje:

1 V současnosti nepoužívanějšími operačními systémy v Česku jsou systémy:

A

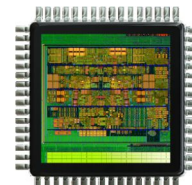
2 „Mozkem“ počítače je elektronický díl (tzv. čip), nazývaný

A

3 Elektronický znamená, že ke své funkci potřebuje

bez elektrického napájení

A
B

4 Disky slouží k trvalému

našich

Po vypnutí napájení si

HDD

SSD

USB flash disk

SD karta

C

5 Programy =

Spuštěný program =

A B

6 Běžící program vykonává

počítače.

A

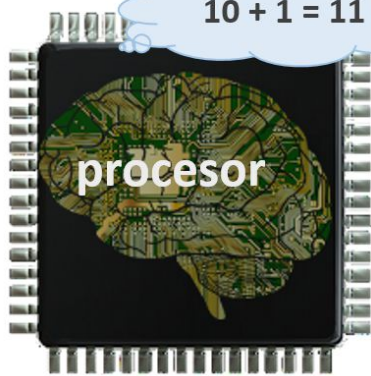
V době, kdy s nimi nepracujeme jsou soubory

B

7

A

$$10 + 1 = 11$$

procesor

B

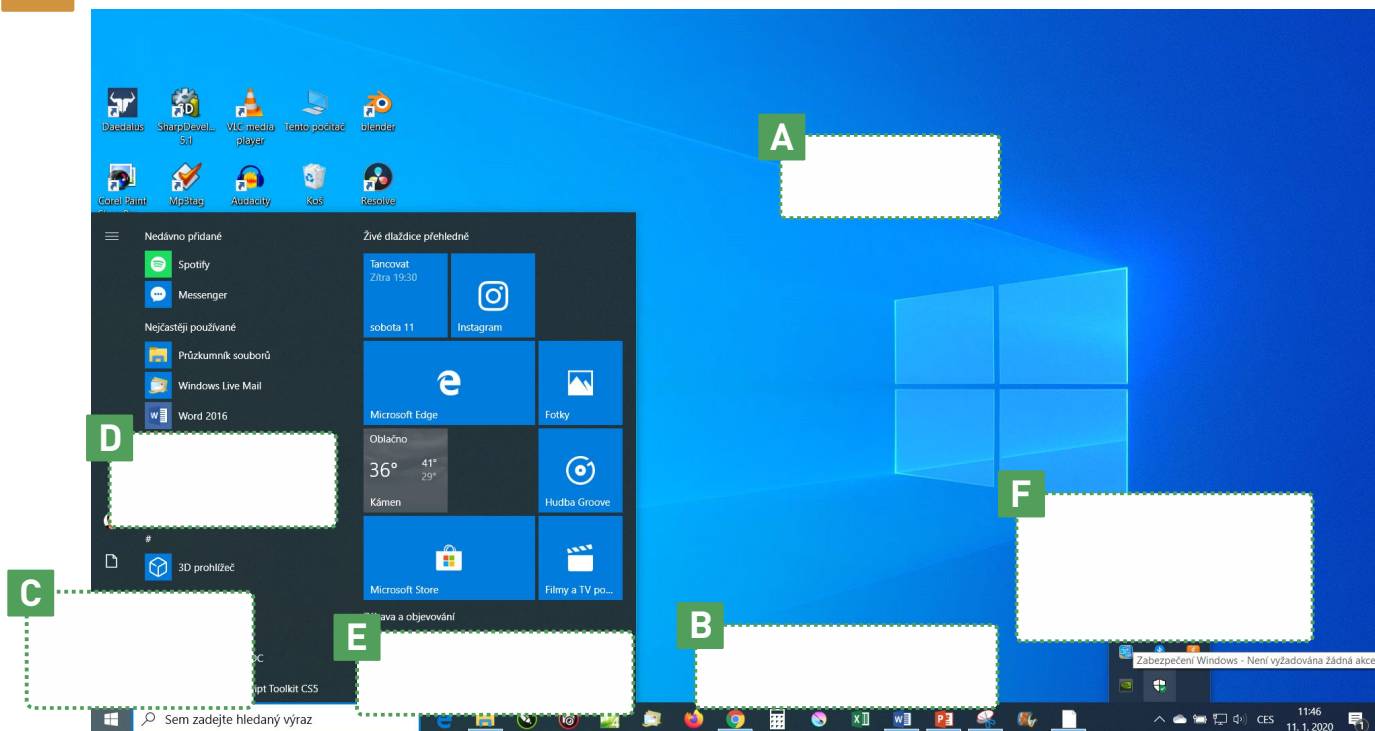
HDD

SSD

USB flash disk

SD karta

1 Zkus doplnit přesné názvy prvků operačního systému Microsoft Windows:

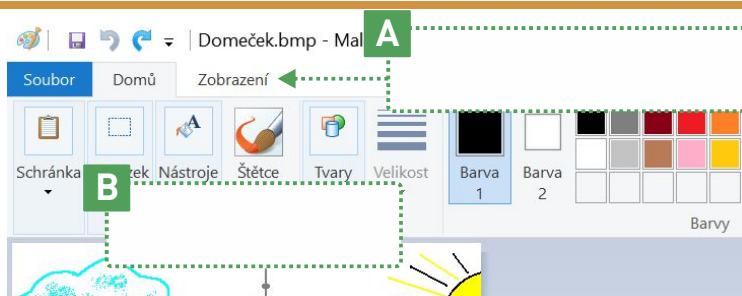
2 Spočítáš, kolik je zde spuštěno programů, kolik právě běží aktivních aplikací?

3 Vyzkoušej si prakticky zde uvedené činnosti a zaškrtni políčka u těch, které již umíš:

A	Spuštění programu klepnutím na jeho ikonu	☐
B	Spuštění programu zadáním jeho názvu	☐
C	Minimalizace okna běžícího programu	☐
D	Maximalizace okna běžícího programu	☐
E	Obnovení okna programu z maximalizovaného stavu	☐
F	Přepínání se mezi okny spuštěných programů (běžících aplikací)	☐
G	Ukončení běžícího programu (zavření jeho okna)	☐

Umím:

4 Dopln názvy prvků okna programu:

1 Program obsahuje **A** pro naši práci.

Pomocí programů vytváříme své **B**

2 Dokument nebo také datový soubor je

například: **A**

3 Vytvořený dokument musíme před ukončením programu

A

4 Své soubory ukládáme na disk počítače do tzv. složek.

Složku si můžeme představit jako:

A

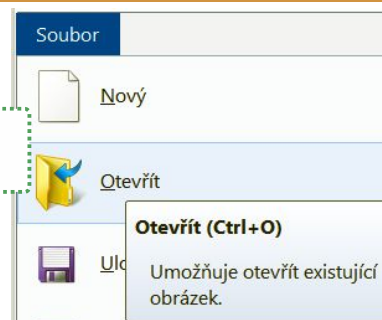
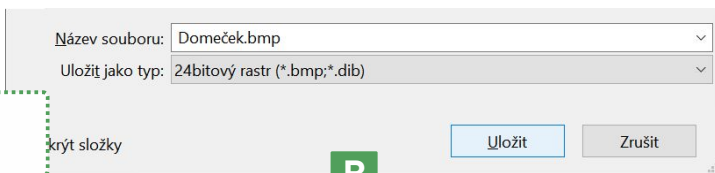
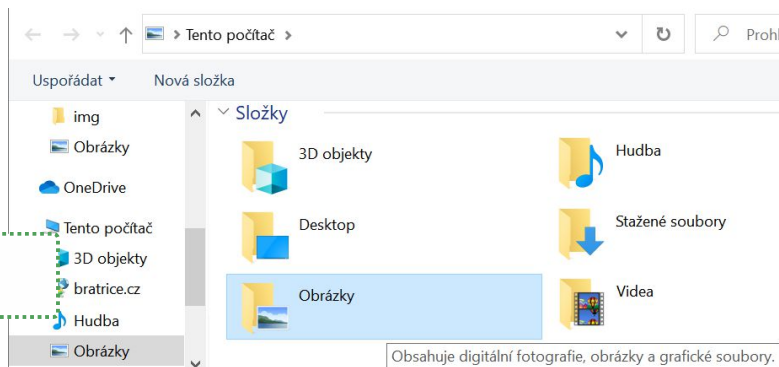
5 Při uložení dokumentu mu dáme správný

A

K vlastnímu uložení souboru na disk dojde po klepnutí na tlačítko **B**

6 Pokud na svém dokumentu chceme dále pracovat,

musíme ho **A**

1 Chytrá počítačová zařízení spolu neustále komunikují,

to znamená, že si spolu **A**
jsou propojena **B**

2 Počítačová síť může být provedena

pomocí **A** nebo funguje **B**

3 Propojení zařízení na krátkou vzdálenost, například mobilu se sluchátky, zajišťuje síť

Rychlá bezdrátová síť s dosahem v budově má zkratku
Bezdrátová síť, která umožňuje rychlé připojení kdekoliv (je signál), se označuje jako

4 Používáš některé z těchto sítí? **ano** **ne**
Pokud ano, které, kdy a kde?

A

.....

.....

5 Rozmysli nebo zjisti:

Při výletu do lesa můžeme na mobilu použít pouze síť: **A**

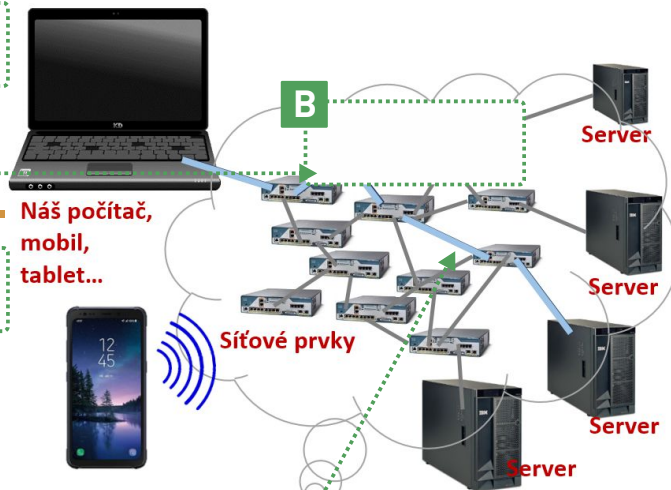
Doma nejvíce využíváme síť: **B**

Pro připojení chytrých hodinek k telefonu se využívá síť **C**

Počítače v počítačové učebně školy jsou připojeny do sítě pomocí **D**

1 Internet je **A**

Pomocí (bezdrátových) sítí se naše zařízení připojí k celosvětové síti

2 Internet se skládá ze **A**

které zajišťují **B**

a ze **C**

na kterých se nachází **D**

3 Internet se z technického pohledu chová jako **A**

z našeho počítače k disku jednoho z miliónů serverů připojených k Internetu.

4 Webové stránky jsou **A**

uložené na serverech Internetu.

5 K načítání a zobrazení webových stránek slouží program: **A**

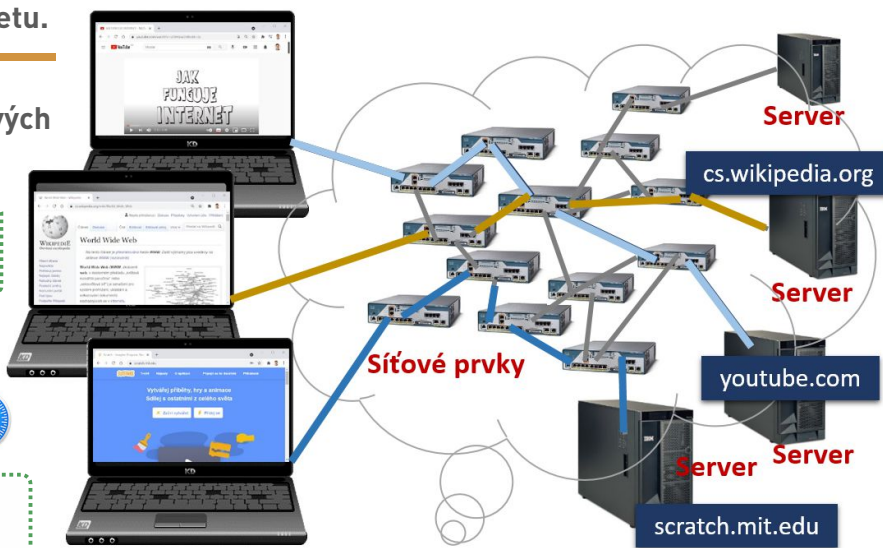
Znáš nějaký webový prohlížeč?

B

Které webové stránky si často prohlížíš?
Zkus napsat jejich adresy.

C

6 V jakých dvou rozdílných významech lidé používají pojem Internet? Co je technicky správně?

A

B

1 Cloud je pojem, který se používá pro

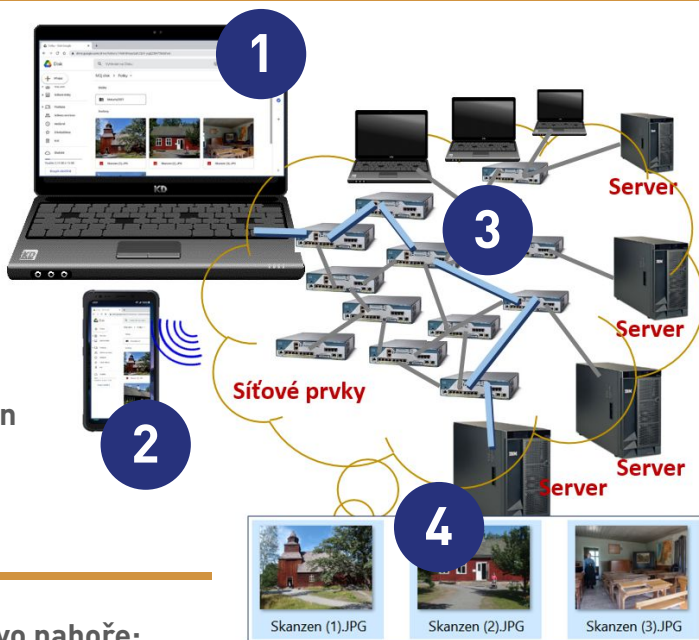
A _____

která v něm máme uložena.

2 Data v cloudu = svá data máme uložena

na nějakém A _____ který je připojen

k B _____

3 Doplň správné modré číslo z obrázku vpravo nahoře:

Internet: Naše data na serveru: Náš počítač načítající data přes Internet:

Náš mobilní kapesní počítač načítající naše data přes Internet:

4 Jsou naše data umístěná v cloudu uložena v našem počítači či mobilu? ano ne

A _____
Kde se naše data v cloudu nacházejí?

5 Naše data v cloudu z technického pohledu může vidět (a třeba měnit)

A _____

6 Přístup k datům uloženým v cloudu chrání nás

A _____

7 Přihlášení k účtu je dnes většinou chráněno naším A _____

a naším B _____

8 Naše přihlašovací jméno a heslo chrání naše data. Proto platí důležitá zásada:

A _____

1 (Naše) data v cloudu jsou umístěna na

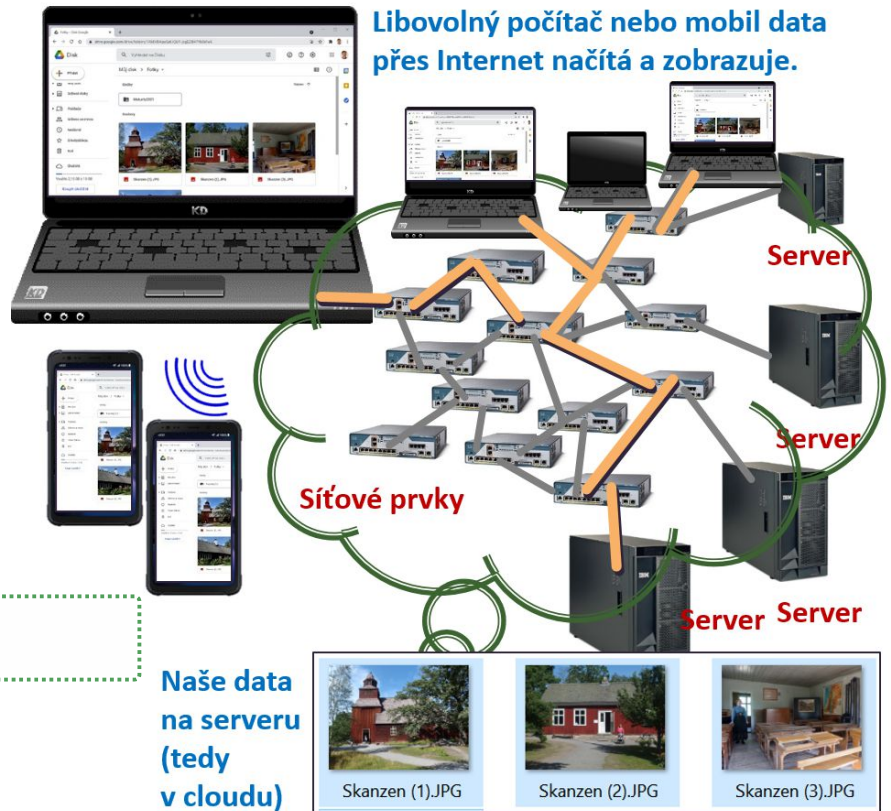
A

díky tomu můžeme svá data velmi jednoduše

B

s kýmkoliv, kdo má také

C

2 Jsou všechna naše data v cloudu automaticky sdílená s kýmkoliv na světě?

ano

ne

3 Sdílení musí většinou

A

vlastník dat.

4 Někdy je nutné ostatním sdílet

A

5 Často je možné určit, zda ostatní námi

sdílená data budou moci pouze

A

nebo také

B

6 Díky cloudu může také na jednom dokumentu

A

7 Sdílení dat s kýmkoliv na světě nám technicky umožňuje celosvětová síť

A

1 Zopakujme si: přístup k datům uloženým v cloudu umožňuje:
A _____

2 Přihlášení k účtu je většinou
 chráněno **A** _____ a **B** _____

3 Platí důležitá zásada:
A _____

4 Svá hesla můžeme říci svým **A** _____ napsat si je **B** _____

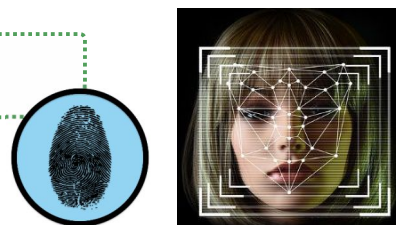
5 Bezpečné heslo musí mít alespoň **A** _____ znaků a **B** _____

- 6** Zakroužkuj bezpečná hesla: **A** Heslo001   **B** Agmr4879   **C** qwertzuiop
D Kopretina   **E** aaaaxxxxbbbb   **F** KPr875dkp   **G** abcdefghijk   **H** 123456789

7 Vysvětli, proč heslo označené stejným písmenem z otázky číslo 6 je nebo není bezpečné:

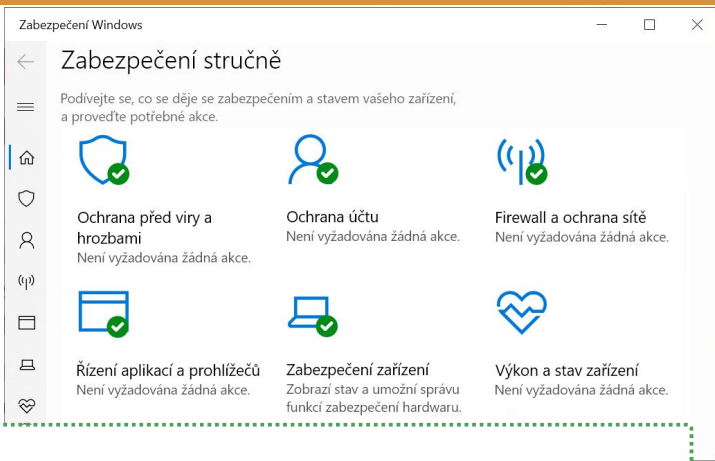
A _____	B _____
C _____	D _____
E _____	F _____
G _____	H _____

8 Bezpečné přihlašování stále častěji používá nás **A** _____
 nebo **B** _____

1 Počítačové viry a červy jsou

A

2 Jakými způsoby nám mohou počítačové viry a červy škodit?

A

B

C

3 Co uděláš, pokud centrum zabezpečení počítače bude hlásit varování?

A

4 Někteří lidé jsou bohužel **A** a chtějí získat **B**

A

B

5 Možná nejdůležitější částí zabezpečení je naše **A**

A

6 Někdo se může pokusit z nás podvodem vylákat naše **A**

A

7 Jsme proto raději **A**

a nikdy **B**

A

B

8 Z e-mailové adresy overenihesel@mojeskola.cz ti došla zpráva se žádostí o zaslání všech tvých hesel pro posouzení jejich bezpečnosti. Co uděláš? **A**

Proč? **B**

A

B

1 Základní operace v operačním systému jsme si již zkoušeli na pracovním listu 4.

2 Vyzkoušej si prakticky zde uvedené činnosti a zaškrtni políčka u těch, které již umíš:

	Umím:
A Spuštění programu	☐
B Vytvoření dokumentu (např. obrázku)	☐
C Uložení dokumentu na disk, výběr složky, pojmenování dokumentu	☐
D Otevření svého dříve vytvořeného dokumentu do programu	☐
E Spuštění prohlížeče webových stránek	☐
F Otevření webové stránky zadáním její adresy (např. scratch.mit.edu)	☐
G Otevření dalších webových stránek na nové kartě prohlížeče (např. pixabay.com , wikipedia.cz , stránky vaší školy)	☐
H Přepínání se mezi otevřenými weby v okně prohlížeče	☐
I Uzavření otevřené karty webu v okně prohlížeče	☐
J Přihlášení se ke cloudové službě (např. scratch.mit.edu)	☐
K Sdílení svých dat ostatním uživatelům (např. programu scratch.mit.edu)	☐

OBSAH

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

1. STUPEŇ ZŠ

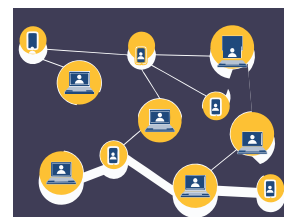
FUNGOVÁNÍ POČÍTAČE, HARDWARE A SOFTWARE VÝZNAM OPERAČNÍHO SYSTÉMU

1. Chytrá zařízení, hardware a software
2. Procesor, digitální zařízení
3. Běh programů a ukládání dat

UŽIVATELSKÉ ROZHRANÍ, PRÁCE S PROGRAMY A S DOKUMENTY

- 4 Okno spuštěného programu
- 5 Práce s programy a s dokumenty

LOKÁLNÍ SÍŤ A INTERNET

- 6 Počítačové síť
- 7 Internet a web

CLOUD A SDÍLENÍ DAT

- 8 Data v cloudu, uživatelský účet
- 9 Sdílení dat v cloudu

BEZPEČNÁ PRÁCE S DIGITÁLNÍM ZAŘÍZENÍM

10. Uživatelský účet, bezpečné heslo
11. Viry, červy a obrana proti nim
12. Vyzkoušej si prakticky

